

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.5.2020
COM(2020) 542 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Il-Bulgarija

**Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni
Ewropea**

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Il-Bulgarija

Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

1. INTRODUZZJONI

Fl-20 ta' Marzu 2020, il-Kummissjoni adottat Komunikazzjoni dwar l-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-klawżola, kif inhu stipulat fl-Artikoli 5(1), 6(3), 9(1) u 10(3) tar-Regolament (KE) 1466/97 u l-Artikoli 3(5) u 5(2) tar-Regolament (KE) 1467/97, tiffaċilita l-koordinazzjoni tal-politiki baġitarji fi żminijiet ta' tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Fil-Komunikazzjoni tagħha, il-Kummissjoni flimkien mal-Kunsill kienet tal-fehma li, minhabba t-tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku b'riżultat tat-tifqigha tal-COVID-19, il-kundizzjonijiet preżenti jippermettu l-attivazzjoni tal-klawżola. Fit-23 ta' Marzu 2020 il-Ministri tal-Finanzi tal-Istati Membri qablu mal-valutazzjoni tal-Kummissjoni. L-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tippermetti t-tluq temporanju mill-perkors ta' aġġustament lejn l-oġettiv baġitarju ta' terminu medju, dment li dan ma jkunx jipperikola s-sostenibbiltà fiskali fuq terminu medju ta' żmien. Fir-rigward tal-parti korrettiva, il-Kunsill jista' jiddeciedi wkoll, fuq rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni, li jadotta trajettorja fiskali riveduta. Il-klawżola liberatorja ġenerali ma tissospendix il-proċeduri tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Bis-saħħa tagħha, l-Istati Membri jistgħu jiddevjaw mir-rekwiżiti baġitarji li normalment ikunu japplikaw, filwaqt li l-Kummissjoni u l-Kunsill ikunu jistgħu jieħdu l-miżuri neċessarji tal-koordinazzjoni politika fil-qafas tal-Patt.

Id-*data* notifikata mill-awtoritajiet Bulgari fil-31 ta' Marzu 2020 u sussegwentement ivalidata mill-Eurostat¹ turi li l-bilanċ favorevoli tal-amministrazzjoni pubblika fil-Bulgarija lahaq it-2,1 % tal-PDG fl-2019, filwaqt li d-dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika kien 20,4 % tal-PDG. Skont il-Programm ta' Konverġenza tal-2020, il-Bulgarija qed tippjana defiċit ta' 3,1 % tal-PDG fl-2020, filwaqt li d-dejn huwa ppjanat li jkun 28,5 % tal-PDG.

Id-defiċit ippjanat għall-2020 jipprovdi evidenza *prima facie* tal-eżistenza ta' defiċit eċċessiv kif definit bil-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

Għaldaqstant, f'dan l-isfond il-Kummissjoni hejjiet dan ir-rapport, li janalizza l-konformità tal-Bulgarija mal-kriterju tad-defiċit tat-Trattat. Il-kriterju tad-dejn jista' jittqies li gie ssodisfat billi l-proporzjon tad-dejn huwa inqas mill-valur referenzjarju ta' 60 % tal-PDG stipulat fit-Trattat. Huwa jieħu kont tal-fatturi rilevanti kollha u debitament iqis l-iskoss ekonomiku kbir marbut mal-pandemija tal-COVID-19.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

Tabella 1. Defiċit u dejn tal-amministrazzjoni pubblika (% tal-PDG)

		2016	2017	2018	2019	2020 COM	2021 COM
Kriterju tad-defiċit	Bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika	+0,1	+1,1	+2,0	+2,1	-2,8	-1,8
Kriterju tad-dejn	Dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika	29,3	25,3	22,3	20,4	25,5	25,4

Sors: Eurostat, it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni

2. KRITERJU TAD-DEFIĊIT

Fuq il-bażi tal-Programm ta' Konvergenza tal-2020, id-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika tal-Bulgarija huwa ppjanat li jilhaq it-3,1 % tal-PDG fl-2020, u b'hekk jeċċedi l-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG stipulat fit-Trattat. Ghalkemm b'eċċess ta' 3 % tal-PDG, id-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika huwa ppjanat li jibqa' qrib il-valur referenzjarju tat-Trattat. Fuq il-bażi tat-tbassir tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni, id-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika mistenni jkun 2,8 % tal-PDG fl-2020, li huwa ftit inqas mill-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG.

L-eċċess rigward il-valur referenzjarju tat-Trattat huwa eċċezzjonali fl-2020, billi jirrizulta minn tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Filwaqt li jqis l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-ekonomija tal-Bulgarija, it-tbassir tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni qed jipprevedi kontrazzjoni ta' 7,2 % tal-PDG reali fl-2020.

L-eċċess fil-Programm ta' Konvergenza fir-rigward tal-valur referenzjarju tat-Trattat huwa temporanju skont id-definizzjoni tat-Trattat u tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. B'mod partikolari, it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni jipprevedi li d-defiċit se jaqa' taħt il-valur referenzjarju fl-2021.

Fi ftit kliem, id-defiċit ippjanat għall-2020 huwa oghla imma qrib il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG skont it-Trattat. L-eċċess huwa meqjus bħala eċċezzjonali u temporanju skont id-definizzjoni tat-Trattat u tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. B'hekk, l-analiżi tissuggerixxi li l-kriterju tad-defiċit kif definit bit-Trattat u bir-Regolament (KE) Nru 1467/97 għie ssodisfat.

3. FATTURI RILEVANTI

L-Artikolu 126(3) tat-Trattat jistipula li, jekk Stat Membru ma jissodisfax il-htigijiet ta' wiehed minn dawn il-kriterji jew tat-tnejn li huma, il-Kummissjoni jkollha thejji rapport. Dan ir-rapport irid ukoll "iqis jekk id-dejn tal-gvern ikunx jeċċedi n-nefqa tal-gvern f'investiment u jqis il-fatturi kollha rilevanti, inkluża l-pożizzjoni ekonomika u tal-estimi għall-futur medju tal-Istat Membru".

Dawn il-fatturi huma ċċarati iktar fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, li jistipula wkoll li "kwalunkwe fattur iehor li, fl-opinjoni tal-Istat Membru kkonċernat huwa rilevanti sabiex tkun ivvalutata b'mod komprensiv il-konformità mal-kriterji tad-defiċit u d-

dejn u li l-Istat Membru ressaq quddiem il-Kunsill u l-Kummissjoni” jehtieg li jinghata l-kunsiderazzjoni dovuta.

Fis-sitwazzjoni attwali jrid jitqies ukoll il-fattur addizzjonali ewlieni tal-impatt ekonomiku tal-pandemija tal-COVID-19 fir-rigward tal-2020, li ghandha impatt sostanzjali hafna fuq is-sitwazzjoni baġitarja u tirriżulta f’perspettiva incerta hafna. Il-pandemija wasslet ukoll għall-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali.

3.1. Pandemija tal-COVID-19

Il-pandemija tal-COVID-19 ikkawżat skoss ekonomiku qawwi li qed ikollu impatt negattiv sinifikanti madwar l-Unjoni Ewropea. Il-konsegwenzi għat-tkabbir tal-PDG se jiddependu fuq kemm iddum il-pandemija kif ukoll fuq il-miżuri mehuda mill-awtoritajiet nazzjonali kif ukoll fil-livell Ewropew u globali biex jitnaqqas it-tixrid tagħha, jiġu protetti l-kapaċitajiet tal-produzzjoni u tiġi sostnuta d-domanda aggregata. L-Istati Membri diġà adottaw, jew qed jadottaw, miżuri baġitarji biex iżidu l-kapaċità tas-sistemi tas-saħħa tagħhom u jipprovdu l-għajjnuna lill-individwi u lis-setturi partikolarment affettwati. Ġew adottati wkoll miżuri sinifikanti għall-appoġġ ta’ likwidità u garanziji oħra. Peress li għad ma hemmx informazzjoni dettaljata, l-awtoritajiet kompetenti tal-istatistika qed jeżaminaw jekk dawk il-miżuri jinvolvu impatt immedjat fuq il-bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika jew le. Flimkien mat-tnaqqis fl-attività ekonomika, il-miżuri adottati se jikkontribwixxu għal pożizzjonijiet tad-defiċit u tad-dejn tal-gvern li huma sostanzjalment oġhla.

3.2 Pożizzjoni ekonomika fi żmien medju

Malli bdiet il-pandemija tal-COVID-19, il-kundizzjonijiet ekonomiċi fil-Bulgarija kienu favorevoli. Bi 3,4 %, it-tkabbir tal-PDG fl-2019 kien b’saħħtu għall-ħames sena konsekuttiva, primarjament xprunat bit-tkabbir fil-konsum tal-unitajiet domestiċi. It-tifqigha tal-COVID-19 fixxlet dik ix-xejra pożittiva. Il-PDG reali tal-Bulgarija huwa pprojetat li jonqos b’7,2 % fl-2020, b’mod ewlieni minhabba l-impatt negattiv tal-miżuri mehuda biex jittrażzan it-tixrid tal-pandemija wara d-dikjarazzjoni tal-istat ta’ emergenza fit-13 ta’ Marzu 2020 u t-tnaqqis tal-attività ekonomika internazzjonali matul l-ewwel kwart tal-2020. Il-konsum privat mistenni jonqos bi kważi 6 % u l-investment huwa mistenni jiċkien bi 18 % fl-2020. Fl-istess sena l-esportazzjonijiet mistennija li jsufu tnaqqis wiesa’ ta’ iktar minn 13 % u l-importazzjonijiet mistennija jiċkienu b’iktar minn 12 %. It-tnaqqis drastiku previst fil-PDG huwa fattur mitiganti fil-valutazzjoni tal-konformità tal-Bulgarija mal-kriterju tad-defiċit fl-2020.

Fl-2021 it-tkabbir huwa mbassar li jirkupra. Il-konsum privat huwa mistenni li jkun il-forza ewlenija, għaladarba se jkun hemm titjib fis-suk tax-xogħol. It-tkabbir huwa wkoll previst li jibbenefika minn effett rebound fl-esportazzjonijiet. Madankollu, l-investment mistenni jsegwi triq ta’ rkupru iktar bil-mod, peress li incertezza għolja u finanzi tan-negozji li għadhom dgħajfa mistennija li jrażżnu u jipposponu l-investment. Il-prospetti makroekonomiċi huma kkaratterizzati minn grad eċċezzjonali ta’ incertezza, dwar kemm se ddum il-pandemija, dwar l-impatt tagħha fuq l-attività ekonomika, it-tendenzi tal-konsum u l-finanzi tan-negozji.

3.3 Pożizzjoni tal-estimi fi żmien medju

Fuq il-bażi tad-*data* tal-eżitu tal-baġit u tat-tbassir tal-Kummissjoni, is-surplus strutturali fl-2019 kien 1,1 % tal-PDG, u b'hekk 'il fuq mill-oġettiv baġitarju ta' terminu medju ta' defiċit ta' 1 % tal-PDG.

Għall-2020 l-awtoritajiet Bulgari ppjanaw baġit kważi bbilanċjat. Fis-6 ta' April 2020 il-Parlament adotta baġit tal-Istat rivedut, biex jintegra l-prospettivi ekonomiċi godda u l-miżuri għall-ġlieda kontra l-pandemija tal-COVID-19. Il-baġit jipprevedi defiċit ta' 3 % tal-PDG f'termini ta' flus kontanti, jew 3,1 % tal-PDG f'termini tas-Sistema Ewropea tal-Kontijiet (ESA). Dawn il-pjanijiet huma kkaratterizzati minn grad eċċezzjonali ta' incertezza dwar kemm se ddum il-pandemija u l-impatt tagħha fuq il-prospettivi fiskali.

Il-Programm ta' Konverġenza jipprovdi informazzjoni dwar miżuri sostanzjali godda biex tiġi kkontrollata l-pandemija u tiġi sostnuta l-ekonomija, kif ukoll dwar l-impatt stmat tas-sitwazzjoni makroekonomika. Il-Programm ta' Konverġenza jistma li dawn il-miżuri ta' appoġġ dirett ikollhom impatt baġitarju ta' 1,3 % tal-PDG fl-2020. Il-miżuri l-godda ewlenin jinkludu nefqa ikbar fuq tagħmir mediku, remunerazzjoni addizzjonali għall-persunal tas-sigurtà u tal-militar, u sussidji għan-negozji biex jinżammu l-impjiegi u għad-differiment ta' taxxa. Id-dhul mistenni jkun iktar baxx bi kważi 2,5 % tal-PDG minhabba r-riċessjoni. Il-Programm ta' Konverġenza jipprovdi wkoll informazzjoni dwar l-iskema ta' garanzija tal-Gvern b'0,6 % tal-PDG u dwar ir-riallokazzjoni tal-fondi ta' investiment bi kważi 0,8 % tal-PDG biex jiġu ffinanzjati r-remunerazzjoni addizzjonali għall-persunal mediku u mhux mediku, it-tagħmir mediku u l-appoġġ finanzjarju lill-SMEs. Peress li għad ma hemmx informazzjoni dettaljata, l-awtoritajiet kompetenti tal-istatistika qed jeżaminaw jekk dawk il-miżuri jinvolvux impatt immedjat fuq il-bilanċ tal-amministrazzjoni pubblika jew le.

L-istrategija fiskali fi żmien medju tal-Gvern għadha ma gietx uffiċjalment aġġornata. Madankollu, il-Programm ta' Konverġenza jippreżenta deskrizzjoni ġenerali tal-istrategija baġitarja fi żmien medju, speċifikament li se tibqa' ffokata fuq is-sostenibbiltà tal-qafas baġitarju u dwar l-impenn li jiġi segwit l-oġettiv baġitarju ta' terminu medju tal-Bulgarija ta' defiċit strutturali annwali ta' 1 % tal-PDG.

3.4 Fatturi ohrajn ippreżentati mill-Istat Membru

Fil-15 ta' Mejju 2020, l-awtoritajiet Bulgari bagħtu ittra bil-fatturi rilevanti f'konformità mal-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97. L-analiżi ppreżentata fit-taqsimiet preċedenti diġà tkopri b'mod wiesa' l-fatturi ewlenin ippreżentati mill-awtoritajiet. L-ittra tenfasizza li l-Bulgarija dahlet fil-kriżi b'pożizzjoni fiskali b'saħħitha hafna u li d-devjazzjoni mill-oġettiv baġitarju inizzjali hija dovuta għalkollox għat-tifqigha tal-pandemija. L-ittra żżid li fid-dawl tal-irkupru ekonomiku mistenni l-Gvern qed jimmira għal konsolidazzjoni strutturali ta' mill-inqas 0,5 % tal-PDG fl-2021, u jrid jibbilanċja l-baġit sal-2023.

5. KONKLUŻJONIJIET

Skont il-pjanijiet fil-Programm ta' Konverġenza, fl-2020 id-defiċit nominali tal-amministrazzjoni pubblika tal-Bulgarija huwa ppjanat li jizdied għal 3,1 % tal-PDG, jiġifieri jkun 'il fuq iżda qrib il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG stipulat fit-Trattat. L-eċċess ipplanat fir-rigward tal-valur referenzjarju huwa meqjus eċċezzjonali u temporanju. L-analiżi

tissuggerixxi li l-kriterju tad-defiċit kif definit fit-Trattat u fir-Regolament (KE) Nru 1467/1997 huwa rrispettat.